

Školský vzdelávací program

ISCED 3A - gymnázium

Dejepis

1. – 3. ročník

Časová dotácia predmetu

Vzdelávací program z dejepisu pre 1. – 3. ročník je spracovaný na základe štátneho vzdelávacieho programu s dotáciou 2 hodiny týždenne.

Charakteristika predmetu

Dejepis spolu s humánnou zložkou zemepisu a občianskou náukou tvorí vzdelávaciu oblasť spoločenskovedných predmetov. Je v nej však samostatným predmetom a spolu s nimi v integratívnych vzťahoch predstavuje jeden z významných prostriedkov procesu humanizácie žiakov. Tí si v ňom postupne osvojujú kultúru spoločenskej komunikácie a demokratické spôsoby svojho konania na základe oboznamovania sa s historickým procesom ako jedným zo základných predpokladov komplexného poznávania sveta a ľudskej spoločnosti.

Hlavnou funkciou dejepisu je kultivovanie historického vedomia žiaka ako celistvej osobnosti a uchovanie kontinuity historickej pamäti v zmysle odovzdávania historickej skúsenosti či už z miestnej, regionálnej, celoslovenskej, európskej alebo svetovej perspektívy. Súčasťou jej odovzdávania je predovšetkým postupné poznávanie takých historických udalostí, dejov, javov a procesov v priestore a čase, ktoré zásadným spôsobom ovplyvnili vývoj slovenskej spoločnosti a premietli sa do obrazu našej prítomnosti. Pričom kladie dôraz na dejiny 19. a 20. storočia, v ktorých môžeme nájsť z väčšej časti korene súčasných spoločenských javov i problémov. Takto vedie žiakov k úcte k vlastnému národu, k rozvíjaniu vlastenectva ako súčasťou kultivovania ich historického vedomia, v ktorom rezonuje i úcta k iným národom a etnikám, rovnako tak rešpektovanie kultúrnych a iných odlišností, ľudí, rôznych diverzifikovaných skupín a spoločenských. Prispieva tak k rozvíjaniu hodnotovej škály demokratickej spoločnosti. Rovnako dôležitosť pripisuje aj demokratickým hodnotám európskej civilizácie.

Ciele

Za základnú cieľovú kategóriu výučby dejepisu považujeme tvorbu štúdijských predmetových kompetencií – spôsobilostí, schopností využívať kvalitu získaných znalostí v rôznych poznávacích i praktických situáciách, ktoré umožnia žiakom:

- poznávať históriu, ktorá nepredstavuje uzavretú minulosť (sumu faktov a letopočtov) so vždy konečnými a jednostrannými interpretáciami
- poznávať históriu, ktorá je výsledkom mnohostranného a protirečivého procesu
- poznávať históriu na základe kritickej analýzy primeraných multiperspektívnych (mnohostranných) školských historických prameňov, ktoré považujeme za základný prostriedok nadobúdania spôsobilosti rozumieť dejinám, preto aj za integrálnu súčasť didaktického systému výučby dejepisu i učebníc dejepisu
- rozvíjať komplex kompetencií – spôsobilostí, schopností klásť si v aktívnej činnosti kognitívne rôznorodé otázky, prostredníctvom ktorých žiaci riešia uvedené úlohy a problémy
- rozvíjať a kultivovať kultúrny dialóg a otvorenú diskusiu ako základný princíp fungovania histórie i školského dejepisu v demokratickej spoločnosti
- závažným predpokladom rozvíjania a uplatňovania uvedených cieľových kategórií je prekonávať transmisívnu výučbu dejepisu, ktorej podstatou je odovzdávanie poznatkov v hotovej podobe prevažne explikačnými (vysvetľujúcimi) metódami a prostredníctvom

frontálnej výučby, a v širšej miere aplikovať prístupy, ktoré kladú dôraz na aktívne učenie, na proces hľadania, objavovania a konštruovania (vytvárania) poznatkov na základe vlastnej činnosti a skúsenosti v interakcii s učiteľom a spolužiakmi v kooperatívnom učení.

Základné predmetové kompetencie (spôsobilosti)

Žiaci si kladú otázky

- použijú ich na osvojovanie daných významov, ktoré súvisia s riešením základných operácií

• s historickým časom - K1

- zaraďovať historické fakty, udalosti, javy, procesy v chronologickej postupnosti
- zaraďovať historické fakty, udalosti, javy, procesy do synchronných celkov
- rozpoznať nerovnomernosť historického vývoja na základe prijatých kritérií
- identifikovať rôzne časové štruktúry historického vývoja
- používať periodické termíny – medzníky ako jeden z prostriedkov orientácie v minulosti

• s historickým priestorom – K2

- rozlišovať medzi miestnymi, regionálnymi, národnými, globálnymi historickými javmi a procesmi
- vystihnúť základné vývinové charakteristiky miestnych, regionálnych, národných, globálnych historických javov a procesov a prepojenosť medzi nimi
- chápať vzájomnú prepojenosť a podmienenosť hospodárstva, politiky, sociálnej organizácie a kultúry
- chápať vzťahy medzi individuálnym a sociálnym životom
- chápať úlohu osobností v dejinách

• s historickými faktami, udalosťami, javmi a procesmi – K3

- vyčleniť jednotlivú historickú udalosť, jav, proces
- charakterizovať historické udalosti, javy, procesy na základe určujúcich znakov
- určiť príčiny a vymedziť dôsledky historických udalostí, javov a procesov
- vymedziť a popísať charakteristické znaky jednotlivých historických období, civilizácií, kultúr
- objasniť vývinové a typologické zvláštnosti historických období, civilizácií v jednotlivých krajinách, oblastiach a regiónoch
- charakterizovať vzhľadom na historickú podmienenosť ekonomické, sociálne, politické a kultúrne faktory, ktoré ovplyvňovali historický vývoj
- určiť vzhľadom na historickú situáciu význam a úlohu jednotlivých oblastí života spoločnosti a človeka, predovšetkým mytológiu, náboženstvo, vedy, umenie, každodenný život

- aplikujú ich v nových situáciách, v „skúmateľských“ postojoch a pracovných postupoch pri analýze školských historických písomných, obrazových, grafických a hmotných prameňov - stopách po minulosti – K4

- pri vymedzovaní predmetu skúmania
- pri analyzovaní štruktúry problému
- pri rozlišovaní kľúčových problémov, otázok
- pri vyjadrovaní toho, čo už vieme a čo ešte musíme odhaliť

- pri myslení v alternatívach
- pri vytvorení plánu skúmania
- pri komunikácii v „skúmateľskom“ tíme o výsledkoch skúmania
- pri vytváraní záznamu zo skúmania
- **pri vyhľadávaní relevantných informácií – K5**
- z rôznych zdrojov – textov verbálnych, obrazových, grafických i z textov kombinovaných
- z učebníc, cvičebníc, pracovných zošitov, slovníka cudzích slov, atlasov, novín, časopisov, webových stránok
- z odbornej, populárno-vedeckej literatúry a historickej beletrie
- **pri využívaní týchto informácií a verifikovaní ich hodnoty – K6**
- pri vyberaní informácií
- pri organizovaní informácií
- pri porovnávaní informácií
- pri rozlišovaní informácií
- pri zaraďovaní informácií
- pri kritickom zhodnotení rôznych zdrojov informácií
- **pri štruktúrovaní výsledkov, výstupov a potvrdení vybraného postupu – K7**
- pri zoradení výsledkov
- pri rozpoznaní podstatného od nepodstatného
- pri určovaní podstatného, kľúčového
- pri integrovaní výsledkov do chronologického a historického rámca
- pri vyhodnocovaní správnosti postupu
- pri tvorbe súboru vlastných prác (portfólio)

Uvedený komplex študijných (predmetových) kompetencií (spôsobilostí) sa spresňuje, konkretizuje v učebných požiadavkách v jednotlivých tematických celkoch učebného obsahu v podobe systematizovaného výkonového štandardu.

Vzdelávací štandard

Vzdelávací štandard tvorí obsahový a výkonový štandard. „**Obsahový štandard**“ vymedzuje základné učivo (predovšetkým pojmy), ktorému by mal žiak rozumieť a mal by ho byť schopný vysvetliť. „**Výkonový štandard**“ uvádza konkretizáciu požiadaviek na vedomosti, zručnosti a aplikácie poznatkov, predovšetkým v spojitosti s bežným životom a postoje študentov.

1. ROČNÍK

1. Z regiónu do minulosti (4)

Obsahový štandard : pamäť, tradícia, kultúra, dedičstvo (UNESCO). Chronológia, synchrónna , asynchrónna periodizácia

Výkonový štandard: Žiaci identifikujú stopy minulosti vo svojom okolí, rozoznávajú kultúrnu a národnostnú rôznorodosť regiónu, používajú periodické termíny –medzníky, pracujú s časovou priamkou, zostavia chronologickú tabuľku

2. Historikova dielňa (4)

Obsahový štandard : Osobitosti historikovho bádania, metódy práce historika, historické pramene a ich klasifikácia

Výkonový štandard: Žiaci porovnávajú metódy historiografie, s metódami exaktných vied, uvedomia si hranice objektivity historika, rozoznávajú rôzne druhy prameňov, uvedomia si potrebu ochrany prírodného a kultúrneho dedičstva.

3. Fenomény antického sveta (10)

Obsahový štandard: Najstaršie štáty na území Grécka, Grécko kráľov, Grécko v klasickom období, grécka klasická kultúra, helénistické Grécko a jeho kultúra, Apeninský polostrov, rímska republika, púnske vojny, kríza rímskej republiky, rané cisárstvo a adoptívni cisári, neskoré cisárstvo a pád Západorímskej ríše

Výkonový štandard: Žiaci uvedú znaky priamej demokracie, analyzujú oslavnú reč Perikla nad hrobmi padlých, analyzujú Tukydidova a Plutarchovu charakteristiku Perikla ako politika, porovnávajú antickú demokraciu a modernou demokraciou, špecifikujú podmienky vzniku kresťanstva v období Rímskeho cisárstvom zhodnotia význam kalokagatie pre súčasnosť, porovnávajú politický systém aténskej demokracie a rímskej republiky, zovšeobecnia civilizačný odkaz antiky pre súčasnosť.

4. Fenomény stredovekého sveta (10)

Obsahový štandard: Stredoveká spoločnosť – lénny systém, vznik stredovekých miest, kresťanstvo, stredoveké umenie, Franská ríša, Byzantská ríša, Arabská ríša, Svätá ríša rímska, križiacke výpravy, Dejiny Anglicka a Francúzska

Výkonový štandard: Žiaci identifikujú sociálnu štruktúru stredovekej spoločnosti, charakterizujú premeny stredovekého štátu, nakreslia graf lénnych vzťahov, rozlíšia vzťah vazal poddaný, uvedú príčiny napätia medzi svetskou a cirkevnou mocou, odhalia vzťahy medzi mestom a dedinou, vymenujú znaky kráľovského mesta, vedia vysvetliť pojem privilégium, uviesť dôsledky veľkej schizmy, vystihnú spoločné a rozdielne znaky islamu. Vedia vysvetliť pojem reconquista, porovnávajú postavenie panovníka západnej Európy a Byzantskou ríšou.

5. Predkovia Slovákov v Karpatskej kotline (7)

Obsahový štandard: Kelti a Slovania, Slovania v strednej Európe, slovansko-avarské spoložitie, Pribinovo kniežatstvo, Veľká Morava za Rastislava a za Svätopluka, byzantská misia

Výkonový štandard: Žiaci vymenujú najstaršie národy v Karpatskej kotline, vymedzia pravlasť Slovanov, rozpoznajú migračné prúdy Slovanov, charakterizujú avarsko-slovanské spolužitie, vyberú z Fredegarovej kroniky informácie o Samovi a jeho ríši, opíšu život na slovanskom hradisku, vysvetlia okolnosti vzniku Veľkej Moravy, odhalia príčiny a dôsledky napätia medzi Mojmirom a Pribinom, Rastislavom a Svätoplukom, charakterizujú vzťahy medzi veľkou Moravou a Franskou ríšou, opíšu pôsobenie Konštantína a Metóda na Veľkej Morave, analyzujú list Rastislava Michalovi III.

6. Uhorské kráľovstvo (10)

Obsahový štandard: Maďari v Dunajskej kotline, formovanie Uhorského kráľovstva, christianizácia starých Maďarov, Slovensko za vlády posledných Arpádovcov, vpád Tatárov, feudálny anarchia, stredoveká spoločnosť – vznik miest, Slovensko za vlády Anjouovcov, Uhorsko vo vzťahu k českému a poľskému kráľovstvu, vzdelanosť a kultúra uhorského stredoveku

Výkonový štandard: Žiaci opíšu proces formovania Uhorského kráľovstva, poznajú postupný proces začleňovania Slovenska do Uhorského kráľovstva, analyzujú Ponaučenia kráľa Štefana synovi Imrichovi, vedia uviesť výhody a nevýhody mnohonárodnostného Uhorského štátu, zhodnotia význam Zlatej buly, analyzujú Privilégium pro Slavis, vedia zhodnotiť dynastickú politiku panovníkov, vedia zhodnotiť význam slovenskej gotickej cesty.

7. Fenomény novovekého sveta (10)

Obsahový štandard: Humanizmus a renesancia, reformácia a protireformácia, náboženské vojny, novoveký človek, premeny novovekého sveta, absolutizmus, parlamentarizmus, osvietenstvo, Americká revolúcia, Francúzska revolúcia – revolúcia bez mantinelov

Výkonový štandard: Žiaci vysvetlia pojem kníhtlač, uvedú pozitíva a negatíva slobodného šírenia myšlienok, vedia porovnať možnosti slobody prejavu v stredoveku a novoveku, vedia vysvetliť pojem humanizmus a renesancia, analyzujú pramene z tohto obdobia, vytvoria mentálnu mapu pojmov, ktoré súvisia so stredovekým a novovekým myslením, vysvetlia príčiny a dôsledky reformácie a na mape ukážu smery jej šírenia, vysvetlia rozhodnutia tridentského koncilu.

8. Habsburská monarchia v novoveku (11)

Obsahový štandard: Koniec stredovekého Uhorska, Habsburgovci na uhorskom tróne, stavovské povstania a zápas s Turkami, Turci a Slovensko, človek osvietenstva, Slovensko za vlády Márie Terézie, jezuitský a tereziánsky školský systém, koniec nevoľníctva, Habsburgovci v európskej politike, vznik prusko-rakúskeho súperenia

Výkonový štandard: Žiaci vedia uviesť politické, hospodárske a sociálne zmeny po nástupe habsburgovcov na uhorský trón, vedia identifikovať dôležité medzníky vojen s Turkami, vedia zakresliť do obrysovej mapy nové členenie Uhorska, vedia uviesť dôsledky tureckej prítomnosti v Uhorsku, vedia uviesť príčiny a dôsledky protihabsburských povstaní.

2. ROČNÍK

1. Zrod modernej doby a nacionalizmus (15)

Obsahový štandard - pojmy : cisárstvo, Napoleonove výboje, reštaurácia, Svätá aliancia, jar národov, podoby priemyselných revolúcií, kapitalizmus a nové mocnosti,

konzervativizmus, liberalizmus, socializmus, kapitalista, robotník, vedec, ženská otázka, život – mesto a vidiek, nacionalizmus, vznik Nemecka a Talianska

Výkonový štandard: Žiaci opíšu okolnosti vzniku 1. francúzskeho cisárstva, analyzujú Code Civil, zhodnotia vnútornú politiku Napoleona Bonaparte, zostavia poradie najdôležitejších výbojov Napoleona na časovej priamke, identifikujú najdôležitejšie zahraničnopolitické aktivity Napoleona, posúdia (pochopia) kontroverznosť osobnosti Napoleona, objasnia význam Viedenského kongresu, vysvetlia úlohu Svätej aliancie, charakterizujú význam priemyselnej revolúcie, technické inovácie, industrializáciu, urbanizáciu, pochopia nástup industriálnej spoločnosti ako i následnú premenu agrárnej spoločnosti, určia (vyhľadajú) výrobné odvetvia, ktoré sa vďaka priemyselnej revolúcii radikálne menili, definujú zásadnú premenu európskej spoločnosti v 19. storočí, zdôvodnia, prečo je 19. storočie storočím tzv. ideológií, opíšu zmeny v živote moderného človeka, zhodnotia život kapitalistu (podnikateľa), robotníka, žien, detí v 19. st., porovnajú spôsob života v meste a na dedine v 19. st. s predchádzajúcimi obdobiami, pochopia historický význam vzniku národných štátov, porovnajú spôsob zjednotenia Nemecka a Talianska, posúdia rozdiel medzi národným hnutím a nacionalizmom.

2. Moderný slovenský národ (12)

Obsahový štandard - pojmy : spisovný jazyk, maďarské národné hnutie, učenecká fáza národného hnutia (Bernolák, Palkovič), všeslovenská vzájomnosť (Kollár, Šafárik), politické programy (Štúr), od kultúrnych k politickým požiadavkám, Slováci medzi Viedňou a Budapešťou

Výkonový štandard: Žiaci objasnia proces formovania moderného slovenského národa, identifikujú jednotlivé etapy formovania moderného slovenského národa, charakterizujú znaky slovenského národného hnutia, analyzujú historickú úlohu troch generácií slovenských národne uvedomelých dejateľov, identifikujú spoločné a rozdielne spôsoby, ale i výsledky v činnosti slovenských vzdelancov, uvedú dôvody nevyhnutnosti kodifikácie spisovného jazyka, vysvetlia na konkrétnych udalostiach posun od jazykovo kultúrnych ku politickým aktivitám, charakterizujú maďarské národné hnutie (L.Kossuth), zhodnotia Štúrov politický program, opíšu historickú úlohu revolučného roku 1848 v Rakúskej monarchii, identifikujú spoločné znaky revolúcií 1848/49 v Európe, zhodnotia revolučné roky 1848/49 a boj Slovákov za národné práva, analyzujú 1. politický program Slovákov - Žiadosti národa slovenského, zhodnotia výsledky revolučných rokov 1848/49 z pohľadu jednotlivých spoločenských (sociálnych) vrstiev žijúcich v Rakúskej monarchii.

3. Európska expanzia 1492 – 1914 (12)

Obsahový štandard - pojmy : hľadanie cesty do Indie, cesta okolo sveta, koloniálne ríše, kolonizátor, zámorský obchod, europeizácia, delenie sveta, stret kultúr, rasizmus

Výkonový štandard: Žiaci: opíšu predpoklady a príčiny rozmachu zemepisných objavov v 15. storočí, zostavia chronologickú tabuľku objavných plavieb, identifikujú trasy putovania najvýznamnejších moreplavcov, zhodnotia pozitívne a negatívne stránky výsledkov zámorských objavov, pochopia okolnosti vzniku koloniálnych ríši, charakterizujú význam kolónií, posúdia (porovnajú) vzťah objaviteľov (dobyvateľov) s objavenými, rozpoznajú (objasnia) na vybraných príkladoch vzťah kolonizátorov a kolonizovaných, oboznámia sa s konkrétnymi prejavmi netolerantnosti a odporu v kontexte koloniálnej expanzie, uvedú kľúčové európske mocnosti a osobnosti, ktoré sa zaslúžili o zámorské objavy, identifikujú pomocou mapy objavené a dobývané územia, pochopia nevyhnutnosť tolerantného rešpektovania iných kultúr, iných národov, iného spôsobu správania sa, vysvetlia okolnosti vzniku svetového trhu a svetového obchodu, vysvetlia na konkrétnych príkladoch zmenu

životného štýlu pod vplyvom európskej expanzie, opíšu rozdelenie kolónií európskych veľmocí na začiatku novoveku, porovnajú rozdelenie kolónií európskymi veľmocami na konci 19. storočia a na začiatku 20. storočia, zdôvodnia záujem o nové územné prerozdelenie sveta v závere 19. a na začiatku 20. storočia.

4. Od koncertu veľmocí k 1. svetovej vojne (12)

Obsahový štandard - pojmy : európska rovnováha, imperializmus, regionálne konflikty, Trojspolok, Dohoda

Výkonový štandard: Žiaci pochopia príčiny zlyhania európskej rovnováhy určenej Viedenským kongresom, opíšu znaky monopolistického kapitalizmu (imperializmu), ako produktu modernej doby záveru 19. storočia , zhodnotia pomocou kľúčových udalostí (medzníkov) situáciu veľmocenskej politiky v 2. polovici 19. storočia (Anglicko, Francúzsko, Turecko, Rusko, Rakúsko, USA, Japonsko), vysvetlia okolnosti vzniku veľmocenských blokov v závere 19. storočia, porovnajú ciele Trojspolku a Dohody, zhodnotia zásadné regionálne konflikty záveru 19. storočia a na začiatku 20. storočia, ktoré urýchlili vznik 1. svetovej vojny, identifikujú vplyv nerovnomerného vývoja jednotlivých štátov na aktuálnu medzinárodnú situáciu , analyzujú príčiny napätia a konfliktov medzi štátmi na začiatku 20. storočia.

5. Slováci v Rakúsko - Uhorsku (15)

Obsahový štandard - pojmy : dualizmus, maďarizácia, modernizácia, slovenská otázka, politické strany, industrializácia Uhorska, vyst'ahovalectvo, mesto, dedina

Výkonový štandard: Žiaci opíšu cestu Habsburskej monarchie k dualizmu , zhodnotia spôsob fungovania monarchie po vzniku Rakúsko - Uhorska, uvedú spoločné a rozdielne mocenské inštitúcie v monarchii, vysvetlia postavenie Slovenska a Slovákov v monarchii, zhodnotia politické aktivity Slovákov v 2. polovici 19. storočia, analyzujú Memorandum národa slovenského a porovnajú ho so Žiadosťami národa slovenského, uvedú význam založenia Matice slovenskej, identifikujú Starú a Novú školu v prostredí slovenských národne uvedomelých vzdelancov, rozpoznajú okolnosti a ciele prvých politických strán na Slovensku (v slovenskej spoločnosti), osvoja si poznatky o významných osobnostiach slovenského politického, kultúrneho, hospodárskeho života v 2. polovici 19. storočia, charakterizujú rozdielnosť národnostných pomerov v Rakúskej a Uhorskej časti monarchie, analyzujú príčiny a dôsledky černovskej tragédie, charakterizujú modernizáciu monarchie v 2. polovici 19. storočia, opíšu priebeh a výsledky industrializácie Uhorska v 2. polovici 19. storočia, porovnajú spôsob života v meste a na dedine v monarchii koncom 19. a na začiatku 20. storočia s predchádzajúcimi historickými obdobiami, objasnia príčiny vyst'ahovalectva, charakterizujú význam Slovákov v USA, oboznámia sa s osobnosťami amerických Slovákov.

3. ROČNÍK

1. Prvá svetová vojna (8)

Obsahový štandard – pojmy: zákopová vojna, život v zákopoch, život v zázemí, veda ako zbraň, versailleský systém, dôsledky vojny, nová mapa Európy

Výkonový štandard: Žiaci zovšeobecnia príčiny prvej svetovej vojny, rozpoznajú kľúčové medzníky priebehu vojny, rekonštruujú život vojakov v zákopoch, rekonštruujú život v zázemí, analyzujú plagát ako súčasť vojnovnej propagandy, zdôvodnia používanie nových zbraní vo vojne v období industriálnej spoločnosti, zostavia sprievodcu po cintorínoch, pomníkoch či pamätníkoch v mieste svojho bydliska, zhodnotia dôsledky vojny, identifikujú geopolitické zmeny po prvej svetovej vojne, zostavia mentálnu mapu nástupníckych štátov.

2. Slováci a vznik Československa (8)

Obsahový štandard - pojmy : slovenská spoločnosť počas vojny, idea vzniku Československa, československý odboj, politické programy, ČSR v geopolitike, cesta k československému štátu

Výkonový štandard: Žiaci simulujú vylepšovanie mieru po prvej svetovej vojne, vystihnú situáciu na Slovensku v priebehu vojny, zdôvodnia prítomnosť vojenských operácií na území Slovenska, vymedzia medzníky domáceho a zahraničného odboja, analyzujú politické dokumenty: Clevelandská dohoda, Pittsburgská dohoda, Martinská deklarácia, zaujmú postoj k významu vzniku ČSR (28. X.1918).

3. Na ceste k druhej svetovej vojne (12)

Obsahový štandard - pojmy : podoby totality a demokracie, bolševický prevrat, komunizmus, moderná demokracia (Veľká Británia, USA), fašizmus a nemecký národný socializmus, druhá svetová vojna - Európa pod nemeckou hegemoniou, plán Barbarossa, japonská expanzia
protifašistická koalícia, odboj, život v čase vojny, holokaust, šoa, Osvienčim, dôsledky vojny, etnické čistky

Výkonový štandard: Žiaci rozlíšia znaky totalitného politického systému v Rusku a ZSSR (1917-1953), špecifikujú znaky totalitných politických systémov v Taliansku a Nemecku, odhalia na konkrétnych príkladoch ciele propagandy totalitných režimov, vymedzia znaky demokratických politických systémov v medzivojnovom období, zhodnotia úroveň ľudských a občianskych práv v tomto období, identifikujú príčiny vzniku II. svetovej vojny, rozčlenia jednotlivé etapy priebehu druhej II. svetovej vojny, zdokumentujú holokaust na konkrétnom príbehu, rekonštruujú podobu protifašistického odboja na konkrétnom príbehu, identifikujú ciele a prostriedky vojnovnej propagandy bojujúcich strán na konkrétnych príkladoch, dokážu vplyv vedy a techniky na priebeh totálnej vojny, špecifikujú dôsledky II. svetovej vojny.

4. Konflikt ideológií (8)

Obsahový štandard - pojmy : studená vojna - rozdelenie sveta od výstavby k pádu berlínskeho múru, krízy v sovietskom bloku - maďarská revolúcia, karibská kríza, Solidarita perestrojka, glasnosť, Blízky východ – Ázia, rok Afriky

Výkonový štandard: Žiaci identifikujú príčiny vzniku bipolárneho sveta, zdokumentujú podstatné príklady krízových javov rozdeleného sveta (1956 - 1989), zdôvodnia vplyv perestrojky a glasnosti na vnútropolitický vývoj štátov východného bloku, zaujmú postoj v problémovej diskusii: izraelsko-arabské spolužitie, zhodnotia proces dekolonizácie v 2. polovici 20. storočia, zdôvodnia príčiny pádu železnej opony.

5. Premeny Československa (18)

Obsahový štandard - pojmy : medzivojnové Československo a Slováci - deformovanie slovenského moderného národa, politický systém, menšiny, zmeny slovenskej spoločnosti, slovenské politické prúdy, slovenská kultúra, Slovenská republika (1939 - 1945) - autoritatívny režim, židovský kódex, protifašistický odboj – SNP, Slováci na bojiskách druhej svetovej vojny, každodennosť, Slovensko v komunistickom Československu - od ľudovej demokracie ku komunistickej totalite, odsun Nemcov, maďarská otázka, februárový prevrat, podoby totality a jej obeť, odpor proti totalite, pražská jar, normalizácia, podoby socialistickej každodennosti

Výkonový štandard: Žiaci identifikujú podstatné príklady doformovania slovenského moderného národa, analyzujú teóriu čechoslovakizmu, špecifikujú znaky politického systému ČSR, analyzujú hospodárske, sociálne a kultúrne podmienky, rozlíšia hlavné prúdy slovenskej politickej scény v rámci ČSR, zaujmú postoj k prejavom centralizmu a autonomizmu, rozpoznajú príčiny a dôsledky Mníchovskej dohody a Viedenskej arbitráže, zaujmú postoj

v problémovej diskusii: politika ústupkov versus úsilie o mier, odhalia príčiny vzniku autonómie a slovenského štátu, rozoznajú kľúčové medzníky vnútropolitického a zahraničnopolitického vývoja Slovenskej republiky, analyzujú hospodárske, sociálne a kultúrne podmienky, objasnia riešenie židovskej otázky na konkrétnom príbehu, analyzujú židovský kódex, zaujmú postoj k rôznym názorom na SNP, vyhľadajú príklady účasti Slovákov na bojiskách II. svetovej vojny, zdokumentujú na konkrétnych príbehoch každodenný život v Slovenskej republike, vytvoria projekt: Slovenská republika (1939-1945) očami pamätníkov, rozoznajú medzníky vnútropolitického vývoja ČSR v rokoch 1945-1948, zdokumentujú prípravu komunistov na prevzatie a uskutočnenie moci v roku 1948, vymedzia príčiny a dôsledky začlenenia ČSR do sovietskeho bloku, identifikujú na konkrétnych príkladoch formy odporu proti komunistickej totalite, vymedzia príčiny a dôsledky reformného procesu v roku 1968, zaujmú postoj v problémovej diskusii: socializmus s ľudskou tvárou? Vysvetlia dôsledky obdobia tzv. normalizácie, zdokumentujú na konkrétnych príbehoch rôzne podoby každodenného života v komunistickej totalite (1948-1989).

6. Integrácia Európy (6)

Obsahový štandard – pojmy: pád železnej opony, globalizácia – EHS, Európska únia

Výkonový štandard: Žiaci vysvetlia mocenské a politické dôvody euroatlantickej hospodárskej a vojenskej spolupráce, rozoznajú kľúčové medzníky procesu európskej integrácie (od idey k realizácii), identifikujú podstatné problémy procesu európskej integrácie, rozoznajú kultúrne európske hodnoty, zaujmú postoj k inakosti spoločnej Európy, posúdia dôležitosť zachovania národných hodnôt a tradícií v kontexte európskej integrácie, zdokumentujú krízové javy v Európe i vo svete po roku 1989.

7. Vznik Slovenskej republiky - 1993 (6)

Obsahový štandard – pojmy: nežná revolúcia, rozdelenie Československa, vznik Slovenskej republiky, Slovenská republika a EU, krízové javy (Balkán), globalizácia - globálna dedina, terorizmus, ekológia, informačná explózia, mediálny svet

Výkonový štandard: Žiaci vysvetlia mocenské a politické dôvody euroatlantickej hospodárskej a vojenskej spolupráce rozoznajú kľúčové medzníky procesu európskej integrácie (od idey k realizácii), identifikujú podstatné problémy procesu európskej integrácie, rozoznajú kultúrne európske hodnoty, zaujmú postoj k inakosti spoločnej Európy, posúdia dôležitosť zachovania národných hodnôt a tradícií v kontexte európskej integrácie, zdokumentujú krízové javy v Európe i vo svete po roku 1989.

Rozširujúce učivo

Vzhľadom na časovú dotáciu školský vzdelávací program preberá štátny vzdelávací program a nemá rozširujúce učivo.

Prierezové témy/ medzipredmetové vzťahy

Dejepis patrí do vzdelávacej oblasti Človek a spoločnosť spolu s geografiou a občianskou náukou, medzipredmetové vzťahy sa budú týkať hlavne týchto predmetov, ďalšie predmety, v ktorých vidíme prepojenosť sú aj estetická výchova a slovenský jazyk a literatúra. Medzipredmetové vzťahy budeme rozvíjať aj prostredníctvom IKT, ktoré sú aplikovateľné v rámci predmetu – e-maily, využívanie programu Word pri tvorbe textov, prezentácie –

PowerPoint, vyhľadavanie informácií v elektronických médiách, internet a pod. a tiež organizovaním exkurzií a rôznych súťaží.

Metódy a formy práce – stratégie vyučovania

Voľba vyučovacích metód, foriem, techník bude v kompetencii učiteľa, hlavným kritériom nášho výberu bude miera efektivity plnenia vyučovacieho cieľa, pričom budeme vhodne využívať alternatívne, aktivizujúce a progresívne formy a metódy vyučovania. Vybrané metódy, formy budú veku primerané a budú podporovať motiváciu, záujem a tvorivé činnosti žiakov.

Učebné zdroje

Dejepis pre 1. ročník gymnázií
Dejepis pre 2. ročník gymnázií (svetové, národné dejiny)
Dejepis pre 3 ročník gymnázií (svetové a národné dejiny)
Kamenický, M. a kol.: Lexikón svetových dejín
Škvarna, D. a kol.: Lexikón slovenských dejín
Kronika ľudstva a iná odborná literatúra
historické mapy a atlasy
odborné časopisy (Historická revue), denná a periodická tlač
IKT

Hodnotenie predmetu – v zmysle *Metodických pokynov č. 8/2009-R zo 14. mája 2009 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov stredných škôl*

Odporúčania pre vyučovanie/Zásady a odporúčania

Dejepisné vyučovanie na základnej škole vychádza z tendencie umožniť žiakom získať kompetencie, ktoré im vytvoria podmienky na aktívny prístup k pátraniu a skúmaniu minulosti. Získané spôsobilosti umožnia žiakom vyhľadávať a pátrať, pýtať sa na jednotlivé historické javy a procesy a tým spôsobom neprístupovať k histórii len ako k uzavretej minulosti. Úlohou učiteľa dejepisu je prekonávať transmisívnu výučbu dejepisu, ktorej podstatou je odovzdávanie poznatkov prevažne vysvetľujúcimi metódami. Zámerom učiteľa bude aplikovať postupy a metódy, ktoré kladú dôraz na aktívny prístup žiakov v procese hľadania, objavovania a vytvárania poznatkov z uplynulých období. Je to proces v ktorom sa má uplatniť žiakova vlastná činnosť, ktorá môže byť individuálna alebo kolektívna (kooperatívna) a ktorá v súlade so skúsenosťami a pod vedením učiteľa žiakom umožní získanie nových poznatkov ale zároveň aj radosť z procesu poznávania. Má vytvárať možnosti na prácu v malých vzájomne prepojených skupinách ako aj priestor na diskusiu v rámci celej triedy. Úlohou učiteľa aj žiaka bude zabezpečovať historický materiál a prinášať ho na hodinu dejepisu, umožňovať žiakom prístup k rôznym dôkazovým materiálom a informovať žiakov o tom, kde príliehavý historický materiál je možné nájsť.

Okrem učebníc významným prostriedkom na realizáciu vyučovania dejepisu je súbor primeraných školských historických prameňov, historické mapy ako aj iné názorné učebné prostriedky (vystrihnuté články z novín a časopisov, karikatúry, grafy a pod).

Moderné vyučovanie dejepisu budeme zabezpečovať používaním počítača a internetu. Z internetu žiaci môžu získať rôzne informácie s dejepisnou problematikou. V tomto procese úlohou učiteľa je byť príjemným radcom a usmerňovateľom.

Za zmysluplné a efektívne vyučovanie dejepisu považujeme také vyučovanie, ktoré zabezpečí:

- chronologické preberanie učiva,
- synchronne vyučovanie svetových a národných dejín,
- adekvátny dôraz na národné dejiny,
- návštevu múzeí, galérií a realizáciu primeraných exkurzií,
- vyučovanie regionálnych dejín.

Vo vyučovaní dejepisu budeme využívať medzipredmetové vzťahy s predmetmi geografia, náuka o spoločnosti, estetická výchova, slovenský jazyk a využívať aj prierezové témy.

Umožníme žiakom okrem individuálnej používať aj skupinovú prácu, zvlášť pri tvorbe a realizácii projektov.

1. ROČNÍK

Tabuľka (2 hodiny týždenne/66 hodín ročne)

Cieľ	Téma	P. h.	Kompetencie	Vzdelávací štandard	
				Obsahový štandard/obsah	Výkonový štandard
Žiaci identifikujú stopy minulosti v svojom okolí, rozoznávajú kultúrnu a národnostnú rôznorodosť regiónu.	Z regiónu minulosti 1. <i>Od blízkeho k vzdialenému</i> 2. <i>Človek v premenách priestoru a času</i> 3. <i>Človek a komunikácia</i> 4. <i>Pamiatky UNESCO na Slovensku</i>	4 IX.	K1 – K7	<i>Čas a priestor</i> - pamäť, tradícia, kultúra, dedičstvo (UNESCO), chronológia, synchronna, asynchronna periodizácia	Žiaci: - identifikujú stopy minulosti vo svojom okolí, - rozoznávajú kultúrnu a národnostnú rôznorodosť regiónu, - používajú periodické termíny – medzníky, - pracujú s časovou priamkou, - zostavia chronologickú tabuľku, - porovnávajú metódy historiografie s metódami exaktných vied.
Žiaci spoznajú prácu historika, jeho výskumné metódy, naučia sa rozlíšiť historické pramene a pokúsia sa o periodizáciu regionálnych dejín.	Historikova dielňa 1. <i>Periodizácia dejín z rôznych hľadísk</i> 2. <i>Historické pramene ako východisko poznávania minulosti</i> 3. <i>Historici – tvorcovia dejín alebo mýtov?</i> 4. <i>Pomocné vedy historické</i>	4 IX. X.	K1 – K7	<i>Osobitosti historikovo bádania</i> – metódy práce historika, historické pramene a ich klasifikácia	Žiaci: - porovnávajú metódy historiografie s metódami exaktných vied, - si uvedomia hranice objektivity historika, - rozoznávajú rôzne druhy prameňov, - zostavia chronologickú a synchronnu tabuľku v kontexte svojho regiónu, - špecifikujú postupne súbor adekvátnych otázok k školskému histor. prameňu.

<p>Žiaci pochopia princíp demokracie, jej klady aj zápory v reálnom svete. Žiaci sa naučia vnímať civilizačný prínos antiky a kresťanstva k európskej civilizácii.</p>	<p>Fenomény antického sveta</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Staroveké Grécko – periodizácia 2. Odkaz antiky – aténska demokracia 3. Porovnanie antickej demokracie a modernou demokraciou 4. Helenistické Grécko 5. Grécka kultúra 6. Staroveký Rim – periodizácia 7. Rímska republika 8. Rímske cisárstvo 9. Rímska vzdelanosť a kultúra 10. Opakovanie 	<p>10</p> <p>X. XI.</p>	<p>K1 – K7</p>	<p>Odkaz antiky, antický človek, kresťanstvo - najstaršie štáty na území Grécka, Grécko kráľov, Grécko v klasickom období, grécka klasická kultúra, helenistické Grécko a jeho kultúra, Apeninský polostrov, rímska republika, púnske vojny, kríza rímskej republiky, rané cisárstvo a adoptívni cisári, zrod kresťanstva, neskoré cisárstvo a pád Západorímskej ríše</p>	<p>Žiaci:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvedú znaky priamej demokracie, analyzujú oslavnú reč Perikla nad hrobní padlých, - porovnajú antickú demokraciu s modernou demokraciou, - špecifikujú podmienky vzniku kresťanstva v období rímskeho cisárstva, - zhodnotia význam kalokagatie pre súčasnosť, - porovnajú politický systém aténskej demokracie a rímskej republiky, - zovšeobecnia civilizačný odkaz antiky pre súčasnosť.
<p>Žiaci získajú poznatky o novom spôsobe organizácie spoločnosti – feudalizme a o živote ľudí v stredoveku.</p>	<p>Fenomény stredovekého sveta</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Úvod do stredoveku 2. Stredoveký človek, štruktúra spoločnosti 3. Feudalizmus – vytváranie lénnych vzťahov (FR) 4. Premeny stredovekého štátu (BR) 5. Napätie medzi svetskou a cirkevnou mocou 6. Kresťanstvo a islam 7. Križiacke výpravy 8. Kultúra stredoveku 9. Mestá východného Slovenska v stredoveku 10. Opakovanie 	<p>10</p> <p>XI. XII.</p>	<p>K1 – K7</p>	<p>Feudalizmus - feudum, monarchia, stavy, svetská vs. cirkevná moc Stredoveký človek – hrad, mesto, dedina, kláštor. Kultúra stredoveku – kresťanstvo a islam, vzdelanosť, kultúra európskeho západu a východu</p>	<p>Žiaci:</p> <ul style="list-style-type: none"> - identifikujú sociálnu štruktúru spoločnosti v období raného a vrcholného stredoveku, - charakterizujú premeny stredovekého štátu, - nakreslia graf lénnych vzťahov, - rozlíšia pojmy vazal, poddaný, - uvedú príčiny napätia medzi svetskou a cirkevnou mocou, - odhalia vzťahy medzi mestom a dedinou, - vymenujú špecifické znaky kráľovského mesta a vysvetlia pojem privilégium,

					<ul style="list-style-type: none"> - uvedú dôsledky Veľkej schizmy, - vystihnú spoločné a rozdielne znaky kresťanstva a islamu, - vysvetlia pojem reconquista, - porovnajú postavenie panovníka v západnej Európy a v Byzantskej ríši.
<p>Žiaci sa dozvedia o predkoch Slovákov, o ich spôsobe života a prisťahovaní sa do Karpatskej kotliny.</p>	<p>Predkovia Slovákov v Karpatskej kotline</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Najstaršie národy v karpatskej kotline, príchod Slovanov 2. Život našich predkov 3. Slovansko – avarské spoložitie, Samova ríša 4. Veľká Morava – jej vznik 5. Veľká Morava za Svätopluka 6. Pôsobenie Konštantína a Metoda na Veľkej Morave 7. Opakovanie 	<p>7</p> <p>XII.</p> <p>I.</p>	<p>K1 - K7</p>	<p><i>Veľká Morava</i> – kontinuita osídlenia, kmeňové zväzy, Kelti a Slovensko, Slovania v strednej Európe, slovansko-avarské spoložitie, Pribinovo kniežatstvo, Veľká Morava za Rastislava a za Svätopluka, byzantská misia, hradisko</p>	<p>Žiaci:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opíšu etnogenézu Slovákov na základe historických prameňov, - vymenujú najstaršie národy v Karpatskej kotline, - vymedzia pravlasť Slovanov, rozoznajú migračné prúdy Slovanov, - charakterizujú slovansko-avarské spoložitie, - vyberú z Fredegarovej kroniky informácie o Samovi a jeho ríši, - opíšu život na slovanskom hradisku, - vysvetlia okolnosti vzniku V. Moravy, - odhalia príčiny a dôsledky napätia medzi Mojmirom a Pribinom, Rastislavom a Svätoplukom, - charakterizujú vzťahy medzi Veľkou Moravou a Franskou ríšou., - opíšu pôsobenie Konštantína, Metoda a Gorazda na Veľkej Morave,

					<ul style="list-style-type: none"> - analyzujú list Rastislava Michalovi III., - odhalia príčiny sporov o slovanskú liturgiu na základe analýzy prameňov.
<p>Žiaci sa zoznámia zo vznikom Uhorska a prínose Slovákov v tom procese, o fungovaní štátu, etnickom zložení Uhorska a o kultúre a vzdelanosti jeho obyvateľov.</p>	<p>Uhorské kráľovstvo</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Formovanie Uhorského kráľovstva</i> 2. <i>Slovensko za vlády posledných Arpádovcov</i> 3. <i>Stredoveká spoločnosť – vznik miest</i> 4. <i>Kultúra a umenie v 11.- 13. storočí</i> 5. <i>Slovensko za vlády Anjouovcov- vzťah Uhorska k poľskému kráľovstvu</i> 6. <i>Vláda Žigmunda Luxemburského</i> 7. <i>Husitské hnutie a bratrci na Slovensku</i> 8. <i>Uhorsko za vlády Mateja Korvína</i> 9. <i>Hospodársky, sociálny a kultúrny rozvoj v 14.-15. storočí</i> 10. <i>Opakovanie</i> 	<p>10</p> <p>I.</p> <p>II.</p>	<p>K1 – K7</p>	<p>Formovanie Uhorského kráľovstva - panovník, dynastia, tatársky vpád</p> <p>Slováci v Uhorsku – začleňovanie územia Slovenska do Uhorského kráľovstva, etnický obraz stredovekého Uhorska, župa, cirkevná správa, mestá, mestské privilégia, kolonizácia, baníctvo, uhorskí magnáti, poddaní, nevoľníci,</p> <p>Uhorsko vo vzťahu k českému a poľskému kráľovstvu – dynastická politika, únie, Višegrád, husiti, bratrci obchod,</p> <p>Vzdelanosť a kultúra uhorského stredoveku – slovenská gotika, humanizmus a renesancia</p>	<p>Žiaci:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opíšu proces formovania Uhorského kráľovstva, - poznajú postupný proces začleňovania územia Slovenska do Uhorského kráľovstva, - analyzujú Ponaučenia kráľa Štefana synovi Imrichovi, - uvedú výhody a nevýhody mnohonárodnostného uhorského štátu, - zhodnotia význam Zlatej buly na základe analýzy jej jednotlivých článkov, - analyzujú Privilégium pro Slavis ako dôkaz formovania slovenskej etnickej identity, - uvedú dôsledky tatárskeho vpádu do Uhorska, - analyzujú mestské privilégia na príkladoch stredovekých miest, - rozlíšia pojmy poddaný a nevoľník, - vysvetlia okolnosti vzniku nevoľníctva v Uhorsku, - zostavia plán trasy po slovenskej gotickej cesty a obrazový materiál

					<p>architektonických pamiatok, - uvedú dôsledky husitských vpádov do Uhorska, - identifikujú sociálnu štruktúru uhorského kráľovstva, - opíšu postavenie uhorských magnátov, - zhodnotia kultúrny rozvoj Uhorska za vlády Mateja Korvína.</p>
<p>Žiaci pochopia a vedú vysvetliť nové myšlienkové a vedecké smery, ktoré priniesli zmenu myslenia samotného človeka i zmenu spoločnosti.</p>	<p>Fenomény novovekého sveta</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Nové myslenie – humanizmus a renesancia</i> 2. <i>Reformácia</i> 3. <i>Protireformácia</i> 4. <i>Náboženské vojny</i> 5. <i>Premeny novovekého štátu – absolutizmus alebo parlamentarizmus</i> 6. <i>Barok</i> 7. <i>Osvietenstvo</i> 8. <i>Americká revolúcia</i> 9. <i>Vláda z vôle občana – francúzska revolúcia</i> 10. <i>Revolúcia bez mantinelov – jakobínsky teror</i> 11. <i>Opakovanie</i> 	<p>11</p> <p>III.</p> <p>IV.</p>	<p>K1 – K7</p>	<p>Novoveké myslenie a kultúra – kníhtlač, humanizmus, renesancia, reformácia a protireformácia, osvietenstvo</p> <p>Novoveký človek – mešťan, podnikateľ</p> <p>Premeny novovekého štátu – absolutizmus a parlamentarizmus, revolúcie</p> <p>Vláda z vôle občana - Francúzska revolúcia - revolúcia bez mantinelov, francúzska republika, jakobínsky teror, deklarácia nezávislosti USA</p>	<p>Žiaci:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvetlia pojem kníhtlač, - zhodnotia význam kníhtlače pre človeka raného novoveku a človeka súčasnosti, - uvedú pozitívna a negatíva slobodného šírenia myšlienok, - porovnajú možnosti slobody prejavu v stredoveku a novoveku, - vysvetlia pojmy humanizmus a renesancia, - sa zoznámia na základe analýzy prameňov s osobnosťami renesancie a humanizmu, - vytvoria mentálnu mapu pojmov, ktoré súvisia so stredovekým a novovekým myslením, - analyzujú pramene o reformácii a vysvetlia jej príčiny, - ukážu na mape smery šírenia

					<p>reformácie v Európe, - vysvetlia hlavné dôsledky reformačného procesu, - vysvetlia rozhodnutia Tridentského koncilu v kontexte reakcie katolíckej cirkvi na reformáciu, - charakterizujú na základe písomných prameňov činnosť jezuitov., - vysvetlia výrok I. Kanta: „Osvietenstvo je vykročením človeka z nerozumnosti zavinenej ním samotným." - pochopia zmenu vnímania človeka osvietenstva a stredoveku, - pochopia prepojenie medzi osvietenstvom a snahou o reformu spoločnosti, - v jednoduchých bodoch sformulujú krátky životopis mešťana - majiteľa manufaktúry. - pochopia význam meštianskej vrstvy ako nového prvku v stredovekej a ranonovovekej spoločnosti, - vytvoria porovnávaciu tabuľku základných znakov absolutizmu a parlamentarizmu, - pochopia základné príčiny napätia medzi absolutistickým panovníkom a nastupujúcim</p>
--	--	--	--	--	---

					<p>meštianskym stavom,</p> <ul style="list-style-type: none"> - analyzujú Habeas corpus act a Bill of rights., - aplikujú svoje poznatky o ľudských právach analýzou Deklarácie nezávislosti USA, - identifikujú vzťah medzi Deklaráciou práv človeka a občana a Deklaráciou nezávislosti USA, - definujú základné pojmy francúzskej revolúcie: národné zhromaždenie, republika, jakobínsky teror, - na základe analýzy Deklarácie práv človeka a občana a Zákona o podozrivých, posúdia klady a zápory revolúcie.
<p>Žiaci chápu a vedia vysvetliť historický rozvoj Uhorska v novoveku.</p>	<p>Habsburská monarchia v novoveku</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Koniec stredovekého Uhorska, nástup Habsburgovcov na trón</i> 2. <i>Reformácia a protireformácia v Uhorsku</i> 3. <i>Protihabsburské povstania</i> 4. <i>Turci v Uhorsku</i> 5. <i>Život slovenského roľníka v čase tureckej expanzie</i> 6. <i>Človek osvietenstva – osvietenský absolutizmus</i> 7. <i>Reformy Márie Terézie</i> 8. <i>Reformy Jozefa II.</i> 9. <i>Habsburgovci v európskej politike</i> 	<p>10</p> <p>V.</p> <p>VI.</p>	<p>K1 – K7</p>	<p>Koniec stredovekého Uhorska - Moháč, Habsburgovci, stavovský odboj (František II. Rákoci)</p> <p>Turci v Uhorsku - reformácia, protireformácia, satumársky mier, rozdelenie Uhorska, Slovensko na hranici Osmanskej ríše</p> <p>Človek osvietenstva – Osvietenský absolutizmus, jezuitský a tereziánsky školský systém, koniec nevoľníctva, náboženská tolerancia</p> <p>Habsburgovci v európskej politike - súperenie o hegemoniu s Francúzskom, vznik prusko – rakúskeho</p>	<p>Žiaci:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvedú politické, hospodárske a sociálne zmeny po nástupe Habsburgovcov na uhorský trón, - identifikujú dôležité medzníky vojen s Turkami, - zakreslia do obrysovej mapy nové územné členenie Uhorska, - uvedú dôsledky tureckej prítomnosti v Uhorsku, - na jednom príklade uvedú príčiny a dôsledky protihabsburských povstanií, - porovnajú proces reformácie

	<p>10. <i>Opakovanie</i></p> <p>11. <i>Rezerva</i></p>			súperenia	<p>a protireformácie v Uhorsku s kontextom Európy,</p> <ul style="list-style-type: none"> - analýzou Satumarského mieru zhodnotia jeho význam pre uhorskú šľachtu a Habsburgovcov, - porovnajú osvietenský absolutizmus a absolutizmus, - uvedú najvýznamnejšie reformy Márie Terézie a Jozefa II., - zhodnotia význam povinnej školskej dochádzky, - zhodnotia život roľníka po zrušení nevoľníctva v Uhorsku, - uvedú príčiny súperenia Habsburgovcov o hegemoniu v Európe.
--	--	--	--	-----------	---

2. ROČNÍK

Tabuľka (2 hodiny týždenne/66 hodín ročne)

Cieľ	Téma	P. h.	Kompetencie	Vzdelávací štandard	
				Obsahový štandard/obsah	Výkonový štandard
<p>Žiaci pochopia význam priemyselnej revolúcie, ktorá položila základy vzniku modernej spoločnosti. Žiaci si uvedomia rozdiely medzi jednotlivými politickými prúdmi, ktoré sa objavujú aj v súčasnej spoločnosti, všimnú si, ako spoločnosť ovplyvňuje spôsob života človeka a jeho názory.</p>	<p>Zrod modernej doby a nacionalizmus</p> <p>1. <i>Francúzska revolúcia a Európa</i></p> <p>2. <i>Napoleonove výboje</i></p> <p>3. <i>Napoleonove výboje a Slovensko</i></p> <p>4. <i>Viedenský kongres, obdobie reštaurácie</i></p> <p>5. <i>Konzervativizmus kontra liberalizmus</i></p> <p>6. <i>Politika medzinárodnej rovnováhy síl</i></p> <p>7. <i>Anglická priemyselná revolúcia</i></p> <p>8. <i>Anglická priemyselná revolúcia</i></p> <p>9. <i>Revolúcie v rokoch 1848/1849</i></p> <p>10. <i>Revolúcie v rokoch 1848/1849</i></p> <p>11. <i>Mocenský vzostup Británie</i></p>	<p>15</p> <p>IX.</p> <p>X.</p>	<p>K1 – K7</p>	<p>Stabilita versus zmena - cisárstvo, Napoleonove výboje, reštaurácia, Svätá aliancia jar národov.</p> <p>Premeny spoločnosti - podoby priemyselných revolúcií, kapitalizmus a nové mocnosti, konzervativizmus, liberalizmus, socializmus, kapitalista, robotník, vedec, ženská otázka, život – mesto, vidiek</p> <p>Národný štát - nacionalizmus, vznik Nemecka a Talianska</p>	<p>Žiaci:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opíšu okolnosti vzniku 1. Francúzskeho cisárstva, - analyzujú Code Civil, - zhodnotia vnútornú politiku Napoleona Bonaparte, - zostavia poradie najdôležitejších výbojov Napoleona na časovej priamke, - identifikujú najdôležitejšie zahraničnopolitické aktivity Napoleona, - posúdia (pochopia) kontroverznosť osobnosti Napoleona, - objasnia význam Viedenského kongresu, - vysvetlia úlohu Svätej aliance, - charakterizujú význam priemyselnej revolúcie, technické inovácie, industrializáciu, urbanizáciu, - pochopia nástup industriálnej spoločnosti ako i následnú premenu agrárnej spoločnosti, - určia (vyhľadajú) výrobné odvetvia, ktoré sa vďaka priemyselnej revolúcii radikálne zmenili,

	<p>12. <i>Mocenský rast Francúzska</i></p> <p>13. <i>Vznik Talianska</i></p> <p>14. <i>Vznik Nemecka</i></p> <p>15. <i>Opakovanie</i></p>				<ul style="list-style-type: none"> - definujú zásadnú premenu európskej spoločnosti v 19. storočí, - zdôvodnia, prečo je 19. storočie storočím tzv. ideológií, - opíšu zmeny v živote moderného človeka, - zhodnotia život kapitalistu (podnikateľa), robotníka, žien, detí v 19. st., - porovnajú spôsob života v meste a na dedine v 19. st. s predchádzajúcimi obdobiami, - pochopia historický význam vzniku národných štátov, - porovnajú spôsob zjednotenia Nemecka a Talianska, - posúdia rozdiel medzi národným hnutím a nacionalizmom.
<p>Žiaci pochopia, aký význam mala priemyselná revolúcia pre formovanie novodobého slovenského národa.</p>	<p>Moderný slovenský národ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Národné povedomie Slovákov koncom 18. storočia</i> 2. <i>Jozefínske reformy, hnutie jakobínov v Uhorsku</i> 3. <i>Modernizácia Uhorska v rokoch 1780 – 1848</i> 4. <i>Prvá fáza národného obrodzenia – bernolákovci</i> 5. <i>Idea slovanskej vzájomnosti</i> 6. <i>Rozvoj slovenského divadla</i> 7. <i>Štúrovci</i> 	<p>12</p> <p>XI.</p> <p>XII.</p> <p>I.</p>	<p>K1 – K7</p>	<p>Moderné politické prúdy, človek moderného veku - spisovný jazyk, maďarské národné hnutie, učenecká fáza národného hnutia (Bernolák, Palkovič)</p> <p>Tri generácie národne uvedomelých vzdelancov – všeslovenská vzájomnosť (Kollár, Šafárik), politické programy (Štúr), od kultúrnych k politickým požiadavkám</p> <p>Slováci v revolúcii 1848/49 - Slováci medzi Viedňou a Budapešťou</p>	<p>Žiaci:</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasnia proces formovania moderného slovenského národa, - identifikujú jednotlivé etapy formovania moderného slovenského národa, - charakterizujú znaky slovenského národného hnutia, - analyzujú historickú úlohu troch generácií slovenských národne uvedomelých dejateľov, - identifikujú spoločné a rozdielne spôsoby, ale i výsledky v činnosti slovenských vzdelancov,

	<p>8. <i>Slovensky prestolný prosbopis, uzákonenie spisovného jazyka</i></p> <p>9. <i>Revolúcia 1848/1849 a Habsburská monarchia</i></p> <p>10. <i>Žiadosti slovenského národa</i></p> <p>11. <i>Slováci v revolúcii 1848/1849</i></p> <p>12. <i>Opakovanie</i></p>				<ul style="list-style-type: none"> - uvedú dôvody nevyhnutnosti kodifikácie spisovného jazyka, - vysvetlia na konkrétnych udalostiach posun od jazykovo kultúrnych ku politickým aktivitám, - charakterizujú maďarské národné hnutie (L.Kossuth), - zhodnotia Štúrov politický program, - opíšu historickú úlohu revolučného roku 1848 v Rakúskej monarchii, - identifikujú spoločné znaky revolúcií 1848/49 v Európe, - zhodnotia revolučné roky 1848/49 a boj Slovákov za národné práva, - analyzujú 1. politický program Slovákov - Žiadosti národa slovenského, - zhodnotia výsledky revolučných rokov 1848/49 z pohľadu jednotlivých spoločenských (sociálnych) vrstiev žijúcich v Rakúskej monarchii.
<p>Žiaci získajú informácie a poznatky o význame zámorských objavov pre jednotlivé krajiny a rozdelenie sveta, žiaci pochopia</p>	<p>Európska expanzia</p> <p>1. <i>Objavné plavby a ich dôsledky</i></p> <p>2. <i>Objavné plavby na časovej priamke</i></p> <p>3. <i>Prvé rozdelenie koloniálnych sfér</i></p> <p>4. <i>Dobýjanie Ameriky</i></p> <p>5. <i>Dobýjanie Ameriky –</i></p>	<p>12</p> <p>I.</p> <p>II.</p> <p>III.</p>	<p>K1 – K7</p>	<p>Objavitelia, dobyvatelia - hľadanie cesty do Indie, cesta okolo sveta, koloniálne ríše, kolonizátor, zámorský obchod,</p> <p>Kolónie, impérium</p>	<p>Žiaci:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opíšu predpoklady a príčiny rozmachu zemepisných objavov v 15. storočí, - zostavia chronologickú tabuľku objavných plavieb, - identifikujú trasy putovania, najvýznamnejších moreplavcov,

<p>potrebu náboženskej i politickej tolerancie v spoločnosti.</p>	<p><i>indiánska otázka</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 6. <i>Británia – koloniálne impérium</i> 7. <i>Rozdelenie a „zánik“ mimoeurópskeho sveta</i> 8. <i>Rozdelenie a „zánik“ mimoeurópskeho sveta</i> 9. <i>Rasizmus v dnešnej spoločnosti</i> 10. <i>Rasizmus v dnešnej spoločnosti</i> 11. <i>Rezerva</i> 12. <i>Opakovanie</i> 			<p>Objavitelia a objavení - europeizácia, delenie sveta, stret kultúr, rasizmus</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zhodnotia pozitívne a negatívne stránky výsledkov námorských objavov, - pochopia okolnosti vzniku koloniálnych ríš, - charakterizujú význam kolónií, - posúdia (porovnajú) vzťah objaviteľov (dobyvateľov) s objavenými, - rozpoznajú (objasnia) na vybraných príkladoch vzťah kolonizátorov a kolonizovaných, - oboznámia sa s konkrétnymi prejavmi netolerantnosti a odporu v kontexte koloniálnej expanzie, - uvedú kľúčové európske mocnosti a osobnosti, ktoré sa zaslúžili o námorské objavy, - identifikujú pomocou mapy objavené a dobývané územia, - pochopia nevyhnutnosť tolerantného rešpektovania iných kultúr, iných národov, iného spôsobu správania sa, - vysvetlia okolnosti vzniku svetového trhu a svetového obchodu, - vysvetlia na konkrétnych príkladoch zmenu životného štýlu pod vplyvom európskej expanzie, - opíšu rozdelenie kolónií európskych veľmocí na začiatku novoveku,
---	---	--	--	---	---

					<ul style="list-style-type: none"> - porovnajú rozdelenie kolónií európskymi veľmocami na konci 19. storočia a na začiatku 20. storočia, - zdôvodnia záujem o nové územné prerozdelenie sveta v závere 19. a na začiatku 20. storočia.
<p>Žiaci budú venovať pozornosť európskym krajinám, ktoré ovplyvňovali politiku v 19. storočí, uvedomia si rozdiel medzi príčinou a zámienkou 1. svetovej vojny.</p>	<p>Od koncertu veľmocí k 1. svetovej vojne</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Výsledky modernizácie – svet na prelome storočí</i> 2. <i>Nemecká zahraničná politika – prejavy imperializmu</i> 3. <i>Mocenské ambície Ruska</i> 4. <i>Vznik národných štátov na Balkáne</i> 5. <i>Rast medzinárodného napätia vo svete</i> 6. <i>Balkánske vojny 1912 - 1913</i> 7. <i>Na ceste k 1. svetovej vojne</i> 8. <i>Na ceste k 1. svetovej vojne</i> 9. <i>Obraz 1. svetovej vojny v literatúre</i> 10. <i>Prvá svetová vojna v našej rodine, v našom regióne</i> 11. <i>Rezerva</i> 12. <i>Opakovanie</i> 	<p>12</p> <p>III. IV.</p>	<p>K1 – K7</p>	<p>Zápas o veľmocenské postavenie - európska rovnováha, imperializmus, regionálne konflikty, Trojspolok, Dohoda</p>	<p>Žiaci:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pochopia príčiny zlyhania európskej rovnováhy určenej Viedenským kongresom, - opíšu znaky monopolistického kapitalizmu (imperializmu) ako produktu modernej doby závere 19. storočia , - zhodnotia pomocou kľúčových udalostí (medzníkov) situáciu veľmocenskej politiky v 2. polovici 19. storočia (Anglicko, Francúzsko, Turecko, Rusko, Rakúsko, USA, Japonsko), - vysvetlia okolnosti vzniku veľmocenských blokov v závere 19. storočia, - porovnajú ciele Trojspolku a Dohody, - zhodnotia zásadné regionálne konflikty závere 19. storočia a na začiatku 20. storočia, ktoré urýchlili vznik 1. svetovej vojny, - identifikujú vplyv nerovnomerného vývoja

					jednotlivých štátov na aktuálnu medzinárodnú situáciu , - analyzujú príčiny napätia a konfliktov medzi štátmi na začiatku 20. storočia.
Žiaci na základe písania vlastných prác – esejí pochopia príčiny vysťahovalectva v ich rodine a regione, zistia, ako sa menil charakter dediny a mesta v 19. storočí a na začiatku 20. storočia.	<p>Slováci v Rakúsko – Uhorsku</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Slovensko za Bachovho absolutizmu 2. Pád absolutizmu a národná aktivita Slovákov 3. Memorandum slovenského národa 4. Matica slovenská a slovenské gymnázia 5. Rakúsko-maďarské vyrovnanie 6. Slovenské politické aktivity v čase dualizmu 7. Industrializácia Slovenska 8. Demografický a sociálny vývoj v druhej polovici 19. storočia a na začiatku 20. storočia 9. Vysťahovalectvo v našej rodine, v našej dedine/meste 10. Vysťahovalectvo v našej rodine, v našej dedine/meste 11. Vysťahovalectvo v našej rodine, v našej dedine/meste 	<p>15</p> <p>IV.</p> <p>V.</p> <p>VI.</p>	K1 – K7	<p>Mnohonárodná monarchia – dualizmus, maďarizácia, modernizácia, slovenská otázka, politické strany, industrializácia Uhorska</p> <p>Politické aktivity Slovákov</p> <p>Premeny Slovenska – vysťahovalectvo, mesto, dedina</p>	<p>Žiaci:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opíšu cestu Habsburskej monarchie k dualizmu , - zhodnotia spôsob fungovania monarchie po vzniku Rakúsko–Uhorska, - uvedú spoločné a rozdielne mocenské inštitúcie v monarchii, - vysvetlia postavenie Slovenska a Slovákov v monarchii, - zhodnotia politické aktivity Slovákov v 2. polovici 19. storočia, - analyzujú Memorandum národa slovenského a porovnajú ho so Žiadosťami národa slovenského, - uvedú význam založenia Matice slovenskej, - identifikujú Starú a Novú školu v prostredí slovenských národne uvedomelých vzdelancov, - rozpoznajú okolnosti a ciele prvých politických strán na Slovensku (v slovenskej spoločnosti), - osvoja si poznatky o významných osobnostiach slovenského politického,

	<p>12. Slovenska politika v podmienkach maďarizácie</p> <p>13. Andrej Hlinka a černovská tragédia</p> <p>14. Veda, kultúra a umenie v druhej polovici 19. storočia a na začiatku 20. storočia</p> <p>15. Opakovanie</p>				<p>kultúrneho, hospodárskeho života v 2. polovici 19. storočia,</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizujú rozdielnosť národnostných pomerov v Rakúskej a Uhorskej časti monarchie, - analyzujú príčiny a dôsledky černovskej tragédie, - charakterizujú modernizáciu monarchie v 2. polovici 19. storočia, - opíšu priebeh a výsledky industrializácie Uhorska v 2. polovici 19. storočia, - porovnajú spôsob života v meste a na dedine v monarchii koncom 19. a na začiatku 20. storočia s predchádzajúcimi historickými obdobiami, - objasnia príčiny vysťahovalectva, - charakterizujú význam Slovákov v USA, - oboznámia sa s osobnosťami amerických Slovákov.
--	---	--	--	--	---

3. ROČNÍK

Tabuľka (2 hodiny týždenne/66 hodín ročne)

Cieľ	Téma	P. h.	Kompetencie	Vzdelávací štandard	
				Obsahový štandard/obsah	Výkonový štandard
Žiaci pochopia historické fakty a tendencie historického vývoja, ktoré viedli k prvej totálnej vojne v dejinách ľudstva. Rozlíšia zámienku a skutočnú príčinu vojny.	Prvá svetová vojna 1. Úvodná hodina 2. Prvá svetová vojna – príčiny, zámienka 3. Prvá svetová vojna - priebeh 4. Prvá svetová vojna v literatúre a vo filme 5. Rusko v revolúcii 6. Mierové usporiadanie sveta 7. Dôsledky vojny a nástupnícke štáty 8. Opakovanie	8 IX. X.	K1 – K7	zákopová vojna život v zákopoch život v zázemí veda ako zbraň versailleský systém dôsledky vojny nová mapa Európy	Žiaci -zovšeobecnia príčiny prvej svetovej vojny -rozpoznajú kľúčové medzníky priebehu vojny -rekonštruujú život vojakov v zákopoch -rekonštruujú život v zázemí -analyzujú plagát ako súčasť vojnovnej propagandy -zdôvodnia používanie nových zbraní vo vojne v období industriálnej spoločnosti -zostavia sprievodcu po cintorínoch, pomníkoch či pamätníkoch v mieste svojho bydliska - zhodnotia dôsledky vojny -identifikujú geopolitické zmeny po prvej svetovej vojne -zostavia mentálnu mapu nástupníckych štátov
Žiaci pochopia, za akých podmienok sa formoval náš prvý spoločný štát. Uvedomia si potrebu formovať	Slováci a vznik ČSR 1. Prvá svetová vojna v regionálnych dejinách 2. Plány krajanov v zahraničí	8 X.	K1 – K7	slovenská spoločnosť počas vojny idea vzniku Československa československý odboj politické programy ČSR v geopolitike	Žiaci -simulujú vylepšovanie mieru po prvej svetovej vojne -vystihnú situáciu na Slovensku v priebehu vojny

<p>vzťah k vlastným národným dejinám a pocitu hrdosti na vlastný národ. Zaujmu stanovisko k osobnému prínosu jednotlivých osobností pri formovaní prvého štátu Čechov a Slovákov.</p>	<p>3. <i>Domáci a zahraničný odboj</i> 4. <i>Osobnosti prvej republiky (Štefánik, Masaryk, Osuský, Beneš,)</i> 5. <i>M. R. Štefánik</i> 6. <i>Vznik ČSR</i> 7. <i>Vznik ČSR</i> 8. <i>Opakovanie</i></p>			<p>cesta k československému štátu</p>	<p>-zdôvodnia prítomnosť vojenských operácií na území Slovenska -vymedzia medzníky domáceho a zahraničného odboja -analyzujú politické dokumenty: Cleveľandská dohoda, Pittsburgská dohoda, Martinská deklarácia -zaujmú postoj k významu vzniku ČSR (28. X.1918)</p>
<p>Žiaci pochopia príčiny vzniku diktatúr a ich dôsledok pre ďalší vývoj v Európe a vo svete. Posúdia informácie z menej slávnych dejín ľudstva, pokúsia sa zargumentovať a zaujať stanovisko k rasovej a náboženskej neznášanlivosti.</p>	<p>Na ceste k druhej svetovej vojne 1. <i>Moderný totalitný systém – sovietske Rusko</i> 2. <i>Iný totalitný systém – fašizmus v Taliansku</i> 3. <i>Nemecký nacizmus</i> 4. <i>Rast napätia v Európe v 30. rokoch</i> 5. <i>Premeny medzivojnového obdobia – zač. novej epochy</i> 6. <i>Prvé ohniská druhej svetovej vojny</i> 7. <i>Vitiazny nástup fašizmu (do r. 1941)</i> 8. <i>Obrat vo vojne po r. 1941</i> 9. <i>Život v okupovanej Európe</i> 10. <i>Záverečná fáza vojny</i> 11. <i>Cena za vojnu</i> 12. <i>Opakovanie</i></p>	<p>12 XI. XII.</p>	<p>K1 – K7</p>	<p>podoby totality a demokracie bolševický prevrat komunizmus moderná demokracia (Veľká Británia, USA) fašizmus a nemecký národný socializmus</p> <p>druhá svetová vojna Európa pod nemeckou hegemoniou plán Barbarossa japonská expanzia protifašistická koalícia odboj život v čase vojny holokaust, šoa, Osvieňčim dôsledky vojny etnické čistky</p>	<p>Žiaci -rozlišia znaky totalitného politického systému v Rusku a ZSSR (1917-1953) -špecifikujú znaky totalitných politických systémov v Taliansku a Nemecku -odhalia na konkrétnych príkladoch cieľe propagandy totalitných režimov -vymedzia znaky demokratických politických systémov v medzivojnovom období -zhodnotia úroveň ľudských a občianskych práv v tomto období -identifikujú príčiny vzniku II. svetovej vojny -rozčlenia jednotlivé etapy priebehu druhej II. svetovej vojny -zdokumentujú holokaust na konkrétnom príbehu</p>

					<ul style="list-style-type: none"> -rekonštruujú podobu protifašistického odboja na konkrétnom príbehu -identifikujú ciele a prostriedky vojnovnej propagandy bojujúcich strán na konkrétnych príkladoch -dokážu vplyv vedy a techniky na priebeh totálnej vojny -špecifikujú dôsledky II. svetovej vojny
<p>Žiaci budú venovať pozornosť európskym i mimoeurópskym krajinám, ktoré ovplyvňovali politiku v 20. storočí.</p>	<p>Konflikt ideológií</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Studená vojna</i> 2. <i>Formovanie sovietskeho bloku</i> 3. <i>Mocenské zmeny v ZSSR po r. 1953</i> 4. <i>Kríza v satelitoch v 50.-60. rokoch</i> 5. <i>Pokusy o reformu a stagnácia v sovietskom bloku</i> 6. <i>USA v 50.-70. rokoch</i> 7. <i>Rozpad koloniálnej sústavy</i> 8. <i>Opakovanie</i> 	<p>8</p> <p>XII.</p> <p>I.</p>	<p>K1 – K7</p>	<p>studená vojna</p> <p>rozdelenie sveta od výstavby k pádu berlínskeho múru</p> <p>krízy v sovietskom bloku</p> <p>maďarská revolúcia karibská kríza Solidarita perestrojka, glasnosť Blízky východ - Ázia rok Afriky</p>	<p>Žiaci</p> <ul style="list-style-type: none"> -identifikujú príčiny vzniku bipolárneho sveta -zdokumentujú podstatné príklady krízových javov rozdeleného sveta (1956-1989) -zdôvodnia vplyv perestrojky a glasnosti na vnútropolitický vývoj štátov východného bloku -zaujímajú postoj v problémovej diskusii: izraelsko-arabské spolužitie -zhodnotia proces dekolonizácie v 2. polovici 20. storočia -zdôvodnia príčiny pádu železnej opony
<p>Žiaci zaujmú stanovisko a budú diskutovať o potrebe osobnej zodpovednosti za osud vlastného národa, pochopia</p>	<p>Premeny Československa</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Slovensko vstupuje do Československa, politický vývoj v 20. rokoch</i> 2. <i>Hospod. a kult. vývoj v 20. rokoch</i> 	<p>18</p> <p>I.</p> <p>II.</p> <p>III.</p>	<p>K1 – K7</p>	<p>medzivojnové Československo a Slováci</p> <p>deformovanie slovenského moderného národa politický systém menšiny</p>	<p>Žiaci</p> <ul style="list-style-type: none"> -identifikujú podstatné príklady doformovania slovenského moderného národa -analyzujú teóriu čechoslovakizmu

<p>pozitíva a negatíva vstupu vojsk Varšavskej zmluvy do Československa pre ďalší vývoj štátu.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 3. <i>Slovensko pod tlakom rozbitenej Európy</i> 4. <i>Rok plný napätia – 1938 (autonómia Slovenska)</i> 5. <u>Opakovanie</u> 6. <i>Slovensko – nový štát na mape Európy (vnútorné dianie v SR)</i> 7. <i>Tragédia slovenských židov</i> 8. <i>Zahraničný a domáci odboj</i> 9. <i>SNP</i> 10. <u>Opakovanie</u> 11. <i>Slovensko na dejinnej križovatke</i> 12. <i>Vláda KS</i> 13. <i>Sovietizácia – 50. roky, politické procesy</i> 14. <i>Spoločenská premena Slovenska</i> 15. <i>Obrodný proces – rok 1968, normalizácia</i> 16. <i>V opozícii</i> 17. <i>Socialistická každodennosť</i> 18. <u>Opakovanie</u> 			<p>zmeny slovenskej spoločnosti slovenské politické prúdy slovenská kultúra</p> <p>Slovenská republika (1939 - 1945) autoritatívny režim židovský kódex protifašistický odboj - SNP Slováci na bojiskách druhej svetovej vojny každodennosť</p> <p>Slovensko v komunistickom Československu od ľudovej demokracie ku komunistickej totalite odsun Nemcov maďarská otázka februárový prevrat podoby totality a jej obeť odpor proti totalite pražská jar normalizácia podoby socialistickej každodennosti</p>	<p>-špecifikujú znaky politického systému ČSR -analyzujú hospodárske, sociálne a kultúrne podmienky -rozlišia hlavné prúdy slovenskej politickej scény v rámci ČSR -zaujímú postoj k prejavom centralizmu a autonomizmu -rozpoznajú príčiny a dôsledky Mníchovskej dohody a Viedenskej arbitráže -zaujímú postoj v problémovej diskusii: politika ústupkov versus úsilie o mier -odhalia príčiny vzniku autonómie a slovenského štátu -rozpoznajú kľúčové medzníky vnútropolitického a zahraničnopolitického vývoja Slovenskej republiky -analyzujú hospodárske, sociálne a kultúrne podmienky -objasnia riešenie židovskej otázky na konkrétnom príbehu -analyzujú židovský kódex -zaujímú postoj k rôznym názorom na SNP -vyhľadajú príklady účasti Slovákov na bojiskách II. svetovej vojny -zdokumentujú na</p>
--	---	--	--	--	---

					<p>konkrétnych príbehoch každodenný život v Slovenskej republike</p> <ul style="list-style-type: none"> -vytvoria projekt: Slovenská republika (1939-1945) očami pamätníkov -rozpoznajú medzníky vnútropolitického vývoja ČSR v rokoch 1945-1948 -zdokumentujú prípravu komunistov na prevzatie a uskutočnenie moci v roku 1948 -vymedzia príčiny a dôsledky začlenenia ČSR do sovietskeho bloku -identifikujú na konkrétnych príkladoch formy odporu proti komunistickej totalite -vymedzia príčiny a dôsledky reformného procesu v roku 1968 -zaujmu postoj v problémovej diskusii: socializmus s ľudskou tvárou? -vysvetlia dôsledky obdobia tzv. normalizácie -zdokumentujú na konkrétnych príbehoch rôzne podoby každodenného života v komunistickej totalite (1948-1989)
<p>Žiaci obhája význam zabezpečenia hodnôt ľudskej civilizácie,</p>	<p><i>Integrácia Európy</i> <i>1. Čas 20. storočia</i> <i>2. Čas 20. storočia</i> <i>3. Systém medzinárodnej spolupráce</i></p>	<p>6 IV. V.</p>	<p>K1 – K7</p>	<p>pád železnej opony</p>	<p>Žiaci</p> <ul style="list-style-type: none"> -vysvetlia mocenské a politické dôvody euroatlantickej hospodárskej a vojenskej spolupráce

<p>pochopia nevyhnutnosť spolupráce pri riešení globálnych problémov a zachovanie mieru.</p>	<p>4. <i>Politické premeny – vznik EU</i> 5. <i>Štruktúra EU</i> 6. <i>Opakovanie</i></p>			<p>globalizácia</p> <p>Európska únia</p>	<p>-rozpoznajú kľúčové medzníky procesu európskej integrácie (od idey k realizácii) -identifikujú podstatné problémy procesu európskej integrácie -rozpoznajú kultúrne európske hodnoty -zaujímajú postoj k inakosti spoločnej Európy -posúdia dôležitosť zachovania národných hodnôt a tradícií v kontexte európskej integrácie -zdokumentujú krízové javy v Európe i vo svete po roku 1989</p>
<p>Žiaci pochopia príčiny a dôsledky zrútenia komunistického režimu v Československu, uvedomia si príčiny rozdelenia štátu, identifikujú medzníky vo vývoji Slovenskej republiky po roku 1993. Pochopia, že informácie z médií treba posudzovať kriticky.</p>	<p>Vznik Slovenskej republiky (1993) 1. <i>Prvý dotyk so slobodou – nežná revolúcia</i> 2. <i>Slovenská otázka na scéne – samostatná SR</i> 3. <i>V samostatnom štáte do spoločnej Európy</i> 4. <i>Slovensko – súčasť európskych štruktúr</i> 5. <i>Politický systém SR, Ústava SR</i> 6. <i>Opakovanie</i></p>	<p>6</p> <p>V.</p> <p>VI.</p>	<p>K1 – K7</p>	<p>nežná revolúcia rozdelenie Československa vznik Slovenskej republiky Slovenská republika a EU krízové javy (Balkán)</p> <p>globalizácia globálna dedina terorizmus ekológia informačná explózia mediálny svet</p>	<p>Žiaci -vymedzia príčiny a dôsledky zrútenia komunistického režimu v Československu -identifikujú príčiny a dôsledky rozdelenia Československa -diskutujú o význame vzniku Slovenskej republiky v roku 1993 -rozpoznajú kľúčové medzníky vývoja Slovenskej republiky po roku 1993 -špecifikujú globálne problémy súčasného sveta -zdokumentujú na konkrétnych príkladoch klady a zápory globalizačných tendencií</p>

					<ul style="list-style-type: none">-čítajú kriticky jednotlivé médiá-rozlišujú primárne a sekundárne pramene-uvedomujú si, že záznam o minulosti možno interpretovať rôznym spôsobom-vcítia sa do situácie ľudí, ktorí boli zainteresovaní na historických udalostiach-verbalizujú neverbálne (obrazové) pramene ako zdroj historických informácií-analyzujú grafické pramene (mapa, graf, diagram, tabuľka)-analyzujú film ako školský historický prameň
--	--	--	--	--	--